

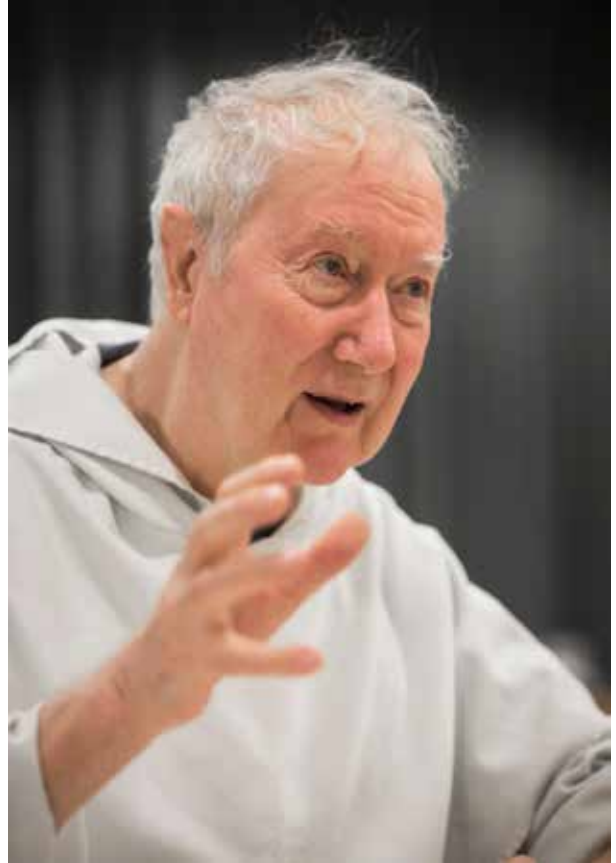
Over lachend leiderschap

Timothy Radcliffe, voormalig leider van de Dominicaanse orde, onderhield een select gezelschap van ETION, LOGIA en DSTS over 'leiderschap'. De leiderschapsstijl van deze achthonderd jaar oude organisatie heet 'bevrijdend leiderschap', maar er viel ook wel wat te lachen, zo bleek.

Timothy Radcliffe sloopt allereerst de denkbeeldige muur tussen religie en zakenleven. De Dominicaanse orde is net zoals tal van multinationale bedrijven wereldwijd actief en telt maar liefst 250.000 leden. Hoe beheer je zo'n organisatie? "Dat doen we zeer democratisch", is het verrassende antwoord. "De leden nemen, zoals in een parlement, beslissingen op basis van consensus in een debatcultuur. Stemmen gebeurt alleen uit noodzaak."

Fun in het management

Toen Timothy Radcliffe aan zijn rol als leider van de orde begon, had hij geen flauw idee wat hem te wachten stond. Hij startte met een bezoek aan de leden in de Filipijnen. Bij zijn terugkeer aanschouwde hij de torenhoge stapel dossiers op zijn bureau. Op dat moment besliste hij dat hij de job niet alleen

Timothy Radcliffe (voormalig leider van de Dominicaanse orde)

ging uitvoeren. "De vraag is niet wat ik ga doen, wel hoe wij het aanpakken", aldus Radcliffe.

De basis van een vlotte samenwerking in een managementteam of een raad van bestuur, is vertrouwen en plezier volgens Radcliffe. Hij adviseert om vriendschapsbanden te stimuleren op dat niveau. "Geniet ervan om niet alleen samen te werken, maar ook om samen te zijn. Je hoeft niet altijd dezelfde mening te hebben, maar erken steeds minstens een stukje waarheid in het standpunt van je collega. En maak het plezierig. Feesten en lachen mag."

Bevrijdend leiderschap

De afgelopen jaren passeerden begrippen als situationeel-, coachend- en duurzaam leiderschap de revue. Wat recht-

Wat is bevrijdend leiderschap?

De Bijbelse parabel van de verloren zoon biedt inspiratie voor een definitie van bevrijdend leiderschap. Ter oprissing: in de parabel keert de jongste van twee zonen opnieuw naar huis na een lange omzwerving waarin hij zijn erfdeel verkwanselde. Zijn vader sluit hem onvoorwaardelijk in de armen. Radcliffe: "Na het vertrek van zijn zoon panikeert de vader nooit. Hij toont een absoluut vertrouwen in zijn jongste telg. Er is geen prijs aan verbonden. Geduld en vertrouwen zijn op hun plaats. Bij de terugkeer verwacht de vader geen verontschuldiging. Omgekeerd nam de zoon het initiatief huiswaarts te draaien zonder twijfel noch angst voor een repercussie.

Moraal van het verhaal: wie leiderschap toont, stelt zich kwetsbaar op. Het vergt moed om initiatief te nemen en de hand uit te steken naar iemand. Het initiatief werkt bevrijdend. Wie in angst blijft zitten, eindigt eenzaam. Je doet niets interessants tenzij je het risico neemt om te worden misbegrepen. Radcliffe stapte bijvoorbeeld naar de homogemeenschap om hen te bevrijden uit de hoek waarin ze zaten. (GV)

vaardigt de introductie van bevrijdend leiderschap in dat rijtje management-terminen? Radcliffe stelt dat deze manier van leiden antwoorden biedt op belangrijke vragen. Eén ervan is de noodzaak aan creativiteit. Die is nodig om duurzaam te overleven als organisatie. Anderzijds zijn medewerkers vaak risico-avers en zien ze overal valkuilen. Angst overheerst. Leiders, los van hun functie, mogen niet bang zijn om risico's te nemen. We evolueren naar het digitale tijdperk: we moeten daarin durven experimenteren zonder de afloop te kennen. Dat geldt in een religieuze en in een zakelijke context.

Ook multiculturaliteit is zo'n uitdaging. Bedrijven zijn wereldwijd actief of maken deel uit van een multicultureel ecosysteem. Het is de kunst om elkaar te begrijpen en bruggen te bouwen tussen landen en culturen. Europeaan, Aziatisch of Amerikaan: zorg ervoor dat ze aan één zeel trekken. Gebruik je verbeelding. Bevrijdend leiderschap gaat verder dan empathie. Je leeft je gevoelsmatig én rationeel in.

Verrassend genoeg misschien is deze religieuze leider niet blind voor competitiviteit. Net zoals een bedrijf staat een

betekent voor hem een intelligente vorm van omgaan met elkaar. "Het doel is niet om volgers te creëren, wel een gemeenschap waarin iedereen zijn identiteit behoudt. Empowerment is de sleutel. Zo ontstaan geen volgers, wel metgezellen."

Kan je bevrijdend leiderschap aanleren zoals een techniek in een training? Radcliffe verrast: "Je moet eerder iets afleren in plaats van aanleren. Vergeet jezelf en focus 100% op je gesprekspartner. Een gezonde dosis zelfbewustzijn is uiteraard noodzakelijk, maar in plaats van introspectie doe je beter aan outrospectie. Ga op zoek naar het interessante verhaal van je gesprekspartner."

Storytelling

In de bestuurskamer draait het nog vaak om macht en controle. Voor Radcliffe zijn dat instrumenten om de angst in organisaties in stand te houden. De echte sterkte zit in loslaten en vertrouwen.

De ETION-gast begeestert op een humoristische en toegankelijke manier. Is storytelling de ontbrekende competentie voor tal van CEO's en ondernemers? Hij knikt bevestigend. Want iedereen

"En maak het plezierig. Feesten en lachen mag."

religieuze organisatie ook in competitie met andere vormen van spiritualiteit. Concurrentie kan groeien tot ze verstikt. Bevrijdend leiderschap biedt antwoorden om die strijd te overleven: "Zie de ander niet als een vijand. Kijk naar wat de rivaliserende partij je leert. De westerse democratie staat bijvoorbeeld onder druk omdat ze draait om winnen en gelijk krijgen, niet om leren."

Empowerment

Timothy Radcliffe verwijst naar de actuele angst in de samenleving en in tal van organisaties. Het autoritaire leiderschap loert als populistisch antwoord om de hoek. Bevrijdend leiderschap

heeft een verhaal. Het is de kunst om ze toe te laten en geduld uit te oefenen tot ze naar boven komen.

Ondertussen ligt de formele bestuurservaring van Timothy Radcliffe al enkele jaren achter hem. Hij adviseert om niet té lang in functie te blijven. Functioneel leiderschap is eindig. Hij trekt nu op een andere manier de kar. Verbaal beïnvloeden en impact creëren primeert nu op besturen. "Mijn belangrijkste rol in 2020? Dat is de discussie aanwakkeren en faciliteren", besluit hij.

Tekst: Gert Verlinden | **Foto's:** Jan Locus

(Foto Adobe Stock)

Themagroep christelijke spiritualiteit

Zingeving vinden in een vrije samenleving is vooral een kwestie van goed zoeken. Alternatieven zijn er genoeg. Wat betekenisvol is voor jou, is vaak het resultaat van een persoonlijke pelgrimstocht. Verspreid over vier intieme avonden kom je te weten hoe andere ondernemers christelijke spiritualiteit verankerd hebben in hun dagdagelijkse leven.

Onze zoektocht naar zingeving heeft soms geleid naar exotische, dan weer esoterische alternatieven. Maar 2000 jaar cultuurgeschiedenis schud je niet zomaar van je af! De christelijke ethiek heeft zijn wortels stevig verankerd in het diepste wesen van ons 'zijn'. Verrast het dan dat een verlangen om anders te gaan leven, toch weer leidt tot wat we zo goed kennen?

Leiders van vandaag vinden in hun zoektocht naar verdieping ook inspiratie in christelijke spiritualiteit. ETION i.s.m. LOGIA brengt je samen met beslissingsnemers die met beide voeten geworteld in het geloof staan. Je krijgt een unieke inkijk in hoe de beleving van hun spiritualiteit hen richting geeft in het dagelijkse leven. In een diepgaande dialoog verkennen we hun diepere drijfveren.

Data (telkens woensdagavond): 19 februari, 6 mei, 23 september en 25 november.

Locatie: Centrum Eenheid, Wezemaal (Rotselaar)

Meer info & inschrijven via www.etion.be of sofie.steyaert@etion.be.